

Ett oväntat besök

08.02.2019

Wilén med humor och allvar

1975

Dörren till ateljén i Överby öppnades och in steg en överraskande besökare från Mariehamn. Självaste bankdirektör Thorvald Eriksson var nyfiken på Tage Wiléns tavlor. Och Eriksson var köpsugen. Det var i början av 1970-talet och Wilén hade några år tidigare återvänt till Åland efter studier vid Konstfack i Stockholm. Han hade haft en uppskattad utställning som förärade honom epitetet folklivsskildrare och den Wilénska humorn träffade ålänningarna rakt i hjärtat. Att Wilén ofta lindade in svidande samhällskritik i sin humor verkade inte bekomma någon, med åren skulle han komma att kallas Ålands nationalmålare.

Utgångspunkten för tavlan Åländskt bondbröllop är den gård i Eckerö på västra Åland, där Tage Wiléns farfar växte upp. Den unge Wilén deltog i två bröllop på gården under 1940-talet och de minnena har han bakat in i tavlan.

- Som barn är man ju ganska iakttagande, man tittar på världen utan att värdera och man springer runt och snokar överallt.

I de flesta fall har personerna i tavlan sin förebild i levande livet, ofta bybor och släktingar. Till exempel prästen Brage Liewendahl, som var kyrkoherde i Eckerö till 1950.

- Men han som står och röker pipa vid trädet är en vän från Stockholm, jag ville ha med en lurig typ, minns Tage Wilén.

Så kom dagen då vd Thorvald Eriksson dök upp i Wiléns ateljé. I sig är besöket inte så konstigt, för bankens räkning samlade Eriksson passionerat på åländsk konst. Men vanligen anlätade han medhjälpare för att köpa in verk, så hans besök skvallrar om en personlig nyfikenhet på Wiléns konst.

- Jag blev förvånad eftersom Eriksson var mycket bestämd och köpte tre tavlor utan att tveka. Det var bara att säga priset. Jag hade inte sålt mycket före det så jag hade inte så mycket erfarenhet av sånt.

Sedan 1975 hänger bröllopstavlan i personalmatsalen på Ålandsbankens huvudkontor. Men motivet har ändå hamnat i många hem.

- På 1980-talet lät Ålands turistförening trycka upp en affisch med motivet och på det sättet spreds tavlan över hela Åland, säger Tage Wilén.

Sanningen om Ålandsbanken

100 berättelser genom 100 år

Joakim Enegren

Med bidrag av Annika Lundqvist, Leo Löthman och Teo Tuominen.

Foto: Viktor Fremling.